

Sy-li spěval,
Pilnje džétał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj móeny
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěvaš,
Swěrnje džélaš
Wśdne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Serbiske njedželiske īopjeno.

Wudawa ho kózdu žobotu w Ssmolerjez knihicžischčeřni w Budyschinje a je tam sa schtvrtslētnu pschedplatu 40 np. dostacž.

19. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Jana 9, 1.—5.

Rhystus mjenuje ho ſwětlo ſwěta. To praji wón tež w tej myſli, so chze wón roſjaſnicz, ſchto hréch ſkutkuje. Duž nam wužoži húdanczko naſcheho žiwenja n. psch. tudy teho wot naroda ſlepego. Tak mam řany wobras wot wulkeho wumjelza Rafaela ſ napiſmom „Pschekraſnjenje Rhystuſzowe“. Horkach je Rhystus widžecz w njebjeskim ſwětle a delſach wot czerta cžwilowaný hólz w hubjenſtwje ſwěta. Pschekraſnjeny Rhystus chze do naſcheho ſeňiskeho hubjenſtwa ſe ſwojim ſwětlom nowu jažnosć dacž a nam pôſnacž dacž:

Wažnosć cžerpjenja w žiwenju kſchecžijana.

1. So cžerpjenje jenož ſ hrécha wukhadža, myſli njerom wucžomnikow;
2. Sbóžník snaje hiſhče druhe pschicžiny, so Boža ruča jo ſčeze;
3. duž njeboj ho w ſrudobje, Rhystus cže ſ ſwětu dowjedže.

1. Jego wucžomnizy ho prascheja: „Míſchtrje, ſchtó je ſhřechil, tón abo jeho starschej, so je ho ſlepý narodžil?“ So je ſlepocž ſczéhwl hrécha, nad tym woni njedwěluja, jenož to je jim njevěste, ſchtó je ſhřechil. To je powschitlowny nahlad židowskeho luda. To cžitasch w 90. a 50. psalmje.

Ale kaž židowski lud, tak myſla tež mnosy naſcheho čaſha, so cžerpjenje jenož ſ hrécha wukhadža. To pak je njeſhceſzijanska myſl. Husto je to wjeſele ſleho ſwědom-

nja nad hubjenſtrom ſobucžlowjeka, kotrež chze w towařſchu cžerpjenja tež towařſha hrécha wohladacz. To wukhadža ſ njeļubosćiweho ſudženja. Cžlowjek rad w kózdym cžerpjožym wot Boha ſjawnje ſhostaneho pôſnawa. To je starý farilejſki w naſ, kž hordostnje ho posběhujo na wobcžezeneho dele hlađa. Na druhim boku steji njevěrjaza strona, kotrež do žaneho Boha njevěri. Wona ſ zyła hréch preje a njeſnaje žaneho ſwiſhovanja mjes hréchom a cžerpjenjom, njeſchiphō ſjawnawa tež žaneho wotpohlada cžerpjenja. Duž tež žaneho troschta w cžerpjenju nječamaka.

Tole ſtejnischče je hiſhče wjele nižsche hacž tak mjenowane židowske ſtejnischče.

2. Do tajteje cžemnoſežje pſchinjeſe Jeſuſ ſwětlo, hdyž wón zyly ſamyſt cžerpjenja ſjewi. To roſjaſnja jeho wotmolwjenje na praschenje wucžomnikow: „Uni tón njeje ſhřechil, ani jeho starschej, ale so bych ſkutki Bože ſjewjene były nad nim.“ Šteho wotmolwjenja naſhonomiy, so Jeſuſ hiſhče druhe pschicžiny nimo hrécha ſa cžerpjenje snaje, so bych ſkutki Bože ſjewjene były nad nim. Kaf pak móža ho ſjewicž? Psches ſlepocž ſamu na ſebi. Wón dyrbjeſche pôſnacž, so ſu wocži a druhe ſtarý Boži hnadny dar. To ho ſamo wot ho njerom, so móžesch rěczecž, widžecž a ſlyshecž, ale wſchitko je Boža dobrota. Bož ſkutki ho dale ſjewja psches wuhojenje ſlepego. Žadyn cžlowjek nadžije njemějſe, so budže tón hdy widžecž móž, dokelž žadyn cžlowjek móž njemějſe, jeho wuhojicž. Wón pak bu wuhojeny. To běſche Boža wſchekomóž. Ale to běſche ſjewjenje Božich ſkutkov, so Jeſuſ jeho wuhoji. W tym ſo wón jako Mefiaſ w-

pokaże, kotrehož je Bóh pôßlał, cžlowieków wumóz. Jeſuſ dyrbi dželacž, dokelž je džen. S kóždym dnjom ſo jaſniſche ſwétlo wo Bożej woli i cžlowiekam ſjewi. Niz, ſo wón ſlepego wuhoji, jeho na prénim měscze jako ſwétlo ſwéta ſjewi, ale ſo wón ſwétlo roſſcherja wo ſeníſkim hubjenſtwje a w nim Božu luboſčiwi ruku nam poſnawacž dawa.

3. Tež my ſmy wobčeženi ſe ſrudobu. Käk mam ju njeſcz? Wona móže khostanje naſchich hréchow bycz, móže pač tež i temu ſlužicž, ſo bychu Bože ſlufki nad nami ſjewjene byle. Duž mam wulku pſchiſluſchnoſcz, ſo bychmý ſo pruhowali, i cžim ſmy to ſaſlužili. Ale hordostnje to cžinicž njeſmém, ale poniznje w myſli: Božo, budž mi hréchnekej hnadny! Pſchi tym pač móžemý ſo tež troschtaſołneho ſjewjenja Khrystuſzoweho ſwjeſtelicž. Bóh chze ſo nad nami ſjewicž jako dobrocziw, wscheho-mózny, wumozazý Bótz.

Tak pſches ſwétlo, kotrež je w Jeſuſu do ſwéta pſchiſchlo, wſcho czeſpjenje nowu wažnoſcz doſtawa. Wono ſo wuſhwobodža wot njeſluoſčiweho ſudzazeho ſatamanja ſwéta. Wono naž nuſuje ke khotnemu ſamopruhowanju. Wono poſběhuje we wérje czeſpjaſeho i ſlužownikej Božemu; wón jo Bože dla njeſe, ſo by ſo Bóh nad nim ſjewiſ. Tajke ſwétlo i wyſkoſcze pomha czeſpjenje njeſcz a je naſch ſylny troscht a ſij w czeſpjenju, nadžija, ſo budžemý pſches Jeſuſa ſkónczne pſches nōz doſjedženi i wěcznemu ſwétlu. Hamjeń.

Prawy ſčinjeny.

W Genu bu pſched něhdžé 20 lětami mordař i ſmjerči wot ſudzenj, kotrež bě do předka roſwažene mordařtwo wobeschoł. Młody evangelſki duchowny, cžiſtežany wot teje myſle, ſo tónle njeſbožowny ſmjerči napſhečiwo dže, bjes teho ſo by hdy něſhoto wo luboſči Božej a jeho hnadž w Khrystuſzu Jeſuſu ſaſkyſchal, wuproſhy ſebi a doſta dovolnoſcz i wophtowanju tuteho jateho w jeho jaſtwje. Tón njeſamožſche ani cžitacž ani piſacž a mějeſche nimoměrh nahlý, i hněwu poſhileny charakter. Wón na ſlowa ſwojeho wophtarja ani njepoſluchaſche; potom pač na jene dobo tak ſurowje hanicž a ſelicž pocža, ſo dyrbjeſche ſo duchowny wot ſalicž, bjes teho ſo budžiſche ſchto wuſkutkowal. S cžejkej wutrobu ſo domoj wróciwſhi proſhesche Boha, ſo by ſo duſcha tuteho njeſbožowneho wot Božej hnady ſapſhijala; město teho, ſo by jeho napominal, duchowny wobſamky, jemu pſchi ſwojim bližſhim wopycze někotre wotdžele i Božeho ſlowa wucžitacž.

Pſchi jeho druhim wopycze ſaſhudzeny cžinjſche, kaž by pſchi-tomnoſcz duchowneho njeptnýl; tola nježiwaſo na to tón ſwój nowy testament wotewri a cžitasche jemu mjes druhimi dželbami tež ſchtwórtý ſtaru liſta na Romſkých. Wón cžitasche pomaku, i krótkej ſastawku po kóždej ſadže, a ſħadowaſche ſa jatym, kotrež jemu kribjet pſchiwobrocžesche a ſdasche ſo ſpacž.

K pjatej ſchtucžy pſchiſchedſhi: „Temu pač, kotrež ſlufki nje-čini, wěri pač do teho, kotrež bjesbóžnych prawych cžini, temu budže jeho wéra pſchiſpita ſa prawdoſcz“, ſloči ſaſhudzeny njejabzy ſe ſwojeho lehwa, hladasche na cžitarja a wuwoła: „Cžitajče to hiſheze ras, cžitajče tele ſlowa hiſheze junſrócz!“ Duchowny, hluſoko hnuth a nimale ſaſtrózeny, cžyſche tón ſtar ſaſo wot ſpočatka ſapocžecž; tola jath rjekny: „Ně, ně; dale, dale“ — a jako wón te ſlowa druhi krócz klyſchesche: „kotrež bjesbóžnych prawych cžini“, wón džesche: — „Je to Bóh, kíž tak praji? Je to ſlowo lubeho Boha? Dha je wón wérny Bóh!“

Duchowny pytaſche jemu wuložicž, ſo ſu tele ſlowa w nowym

testamencze, w testamencze Jeſom Khrysta, a ſo je japoſchtol Pawoł teſtame piſał; tola ſaſhudzeny jeho pſchetorhny: „Ja ničo njewém wo nowym testamencze, ani wo Jeſom Khrystu ani wo japoſchtole Pawole; ale ja Wam praju, nictó njeſože tač rěcžecž, kaž luby Bóh, tón wérny Bóh, kotrež bjesbóžnych prawych cžini. Haj, to je to wérne ſlowo Bože!“ — Tačo běſche tole wuprajil, wón horzo ſapłaka, ſtykn ruzh a hladasche na tu knihu, kotrež cžitacž njeſože ſe, dawasche ſebi pſchezo a pſchezo ſaſo teſtame ſlowa wopjetowacž a nochyſche wo ničim druhim klyſhacž hacž do wokomika ſwojeho wotprawjenja.

Poſtupiwschi na wotprawniſhczó ſebi wón dowolnoſcz wu-profhy, ſo ſmědžiſche někotre ſlowa i ludu porěcžecž: „Ja běch ſy cžlowieč. Ja ſnajach jeno tajkeho Boha, kotrež mje ſacziſhny a kotrehož ja hidžach. Nětko pač ſym wérneho Boha namakał, teho Boha, kotrež bjesbóžnych prawych cžini. Temu ſym ſo podał; wón je mi wodał, a nětko du i njemu!“

F.

Poniznoſcz.

Puež Khrystuſzowý dele dže;
A ty chzech ſi wýſkoſcji? —
Sso wſdawaj wſcheje hordosče,
Móz njeſaj nadutoſcji.
Chzech ſi Khrystuſzom th ſi njebju hicž.
Dha dyrbischi tón puež naſtupicž,
Kíž prjedy wjedže dele.

Tež wón je pſchiſchol ſi njebjeſ ſi nam,
Sso ſa naž ponizował,
So doſjedl naž by ſi měſtu tam,
Kíž nam je pſchihotował.
S nim prjedy dele do doła,
Hdžež bydli kſchij a njehoda,
Tón puež eže ſi njebju wjedže.

Duž dele, horde myſle wſchě,
Prjecž, wſchitko naduwanje!
Byež ponizny, kaž Sbóžnik bě,
Te rjeſche ſwoblekanje.
Wój wocži, dele ſložtej ſo,
Bóh ſteji hordym napſhečzo,
Sa poniznych ma hnadu.

Tež dele, dele ſi ruſomaj,
Tu khudži bratsja ſteja;
Zich kſchei, jím ſi nuſy wupomhaj,
Njeſch ſi tobū ſi njebju džeja.
Haj, dele, moja wutroba,
Dha Sbóžnik w tebi bydlo ma;
Kaž dyム cžescž ſwéta ſanidže.

A dele njeſch tež ſi tobū dže,
Ty moje cželo cžaſne;
Tow ſi procha ſy a wot pjerſtjeſe,
Tam budžeschi junu kraſne.
Duž pſchej ſej dele do rowa,
Wſchak ſi njeho, hdžež Bóh hnadu da,
Ty póndžeschi ſi njebju horje!

K. A. Fiedler.

Lubi w njebjeſach.

Wo jenym jendželſkim lěkarju ſo powjeda, ſo mějſeſche wón we ſwojim pýſchne wuhotowanym, wulkim wohydlenju džeczaſy ſtólz ſtejo, kotrž kóždemu nadpadže, kíž do jítrw ſaſtupi; pýſchetož wón nochzyſche ſo jejnemu naprawjenju tak prawje pýſchihodžicž. Ma jenej ſczenje wižachu luboſne džeczaſe wobrasy, kotrež wjetſhi wobras nahladneje ſnjenje kaž wénz wobdawachu.

Wo tym dawaſche lěkar pýſcheczelej, jeho wophtazemu, hledowaze woſloženje: „Kneni, kotrejež wobras wó jítrwe widžicze, je moja luba, droha mandželska, a te ſydom džeczi woſolo njeje ſu moje luba džeczi. Tón Knes, kotrž běſche mi je dał, je mi je wſchitke ſaſho wſal. Wone ſu doma pola njeho. Ta ham paſ ſydm wrózgo wostał w zuſbie. Poſledne mojich džeczi, mój ſlódki lubuſch, ſydaſche na thymle małym ſtólzu, kotrž widžicze, pýſhi mni, hdž dželach, a běſche mój troſcht w mojim horju. Alle mudroſcz Boža ſa dobre namaka, mi tež tole poſledne wſacž. Prjedy teho Knesa njeſnajach. Ta ſydm ſebi ſamemu a ſwétej žirw był, a moje bohatſtwo běſche moja mandželska, běchu moje džeczi. Alle mi ſo džesche kaž lódzi, kotař ſo ſe ſklađu (Stapel) puſchęza. Ta leži hordže a wěſče na haczenju, na kotrž ſo twari, doniž jejna hodžina njeſchińdze. Duž ſo jej najprjedy ſ praweje a ſ leweje ſtronu jena podpjera po druhej prjecz bjerje, hacž ju ſkóčnje jeno hiſhče ſlaby powjas na jejnci ſpadowatej czerje twjerdze džerži. Alle tež tónle poſledni džeržer ſo ſe ſekeru pýſcheruba, a ſo ſnoſchowata, tſchepjetaza lódz pada dele do dalokeje, hľubokeje mórkaje nawalnoſcze. Haj, tak je ſo mi ſechlo! Wſcho czaſne wobžedzeniſtwo bě mi wot Knesoveje ruki wsate, a tež poſledni kótwicznit (Ankertau) pýſcherubnjeny, kotrž nje na wěſtotu putowaſche, tak ſo ſaržach, khablach a dele padzech. Tola — a tudy ſo jeho woblicžo roſjaſni — „ja njejjym do hľubiny padnył, ale moja lódžiežka pluwa nětko na morju Božeho ſmiljenja!“

F.

S nož do ſwětla.

Stare, hiſhče njewočiſhčežane powjedańčko Jana Bórkeho.

I. Wěrowanje.

Zaſne grichisſe njebojo ſo mótri a wobžaha morjo a kraj. Kudžeſtoje žolmicki morja plazaju wo ſkalne podnožki wýſokeju horow, mjes kotrymaj na ſelenej runinje figowzy ſtejo a tolſte stare winowe pjenki. Hajojth kribjet wjetſcheje horž njeſdawa do boka widžecž na žolmikoje morjo, nimo mjeňſcheje widži ſo na khablate khabdzenje bjeſmjeſneje wodh. — We wýſokim dole mjes horomaj běli ſo wonjath haj kóžejatich myrtow a wožrjedž nich ſteji khabalka, kíž je po waſchnju grichisſich khabeczijanow macžeri naſcheho Sbóžnika ſwjeczena. — Tsi ſpěchne holkji tam ſlaczaju a powiſcheju ſměvate wěnaſchki wýſche khabalznych durjow a ſeſelu jaſne kwtki na pěſtomu ſchčežku, kíž horje do haja wjedze. S nižnich wotyńkuja ſo wýſkate ſpěw a paſtryjow tarakawý ſlódkie hloſhy dawaju.

Czjrdá ſwiatocznych ludži ſo ſ rjanemu dolej bliži. Prjedy nich dže wótſe ſe ſněh ſchědiwnej hlowu a ſa nim naſladny mloženj ſ rjeniſchej towařſchku. — Tón preni je ſ bliskeho města pop a tamnaj ſtaſ wěrowanska dwójka na pucžu ſ wjeſelemu werowanju. Drusy ſu lubi pýſcheczeljo a wjeſeli ſuſodžo.

Arist, mloženſti naſoženja, ſtupa ſ boka miljeje njevojeſty Marje we wojerſkej pýſche kaž kral. Toporo teſaka, ſ kotrž ſa bjeſra wopažane po waſchnju wojerſtich wýſchich, ſo ſwěci a hiſhče bôle blyſcheža ſo ſe ſlěbrom wužadžane nōžne. Debjata grichisſka draſta jeho pýſhi, a wjele towařſhow je, kíž jemu ſtaſow ſrostnoſcz a wózkom plomjenite ſapanje ſawidža; wjele towařſh-

low je, kotrž ſo njeha wubjernej njevojeſte tajkeho pýſchecž. Wona paſ, rjanuſchka ſwětka čopleho kraja, ſ pýzciweju wózkom ſhlađujo njeve, tak lubje ſo jeje mlódná rjanoscz kražni. Wjele je mloženſow, kíž pýſhi ſebi rjeknu: Čzohodla to kražnuſchko ſa mnje njeje ſakcežlo? Bóle dyžli wózko čyžl ſebi jo hlađacž.

Nětk ſu pýſched kapalku dóſchli. Pop ſo kſchizuju do ſwojeje ſwiatocznych ſtupi, ſa nim ſwiatoczna dwójka a pýſchewodžeſka byla ſa njej. Tu po ſwojeje wěry wuſtarach czinja. Potom paſ wotewrja ſo rót czeſtneho popa a rěči:

„Džakowano Bohu a jeho ſwiatemu Šsynu! Pýſched něſhto cžaſkom tu kryjeſche ſměch a haniba ſwiatnizu naſcheje wěry na naſchich honach. — Džakowano Bohu a jeho ſwiatemu Šsynu! Turka nětk njeſmje nam wjazy ſ kſchivym teſakom hroſyč a hanicž ſ klijerſkim rтом waſchnja ſwiateje wěry. — Ty czeſtny nawoženja, khabaleny Kristo, ty ſy pomhal ſ wózrym mječom hanjerja naſcheje wěry, poteptowarja naſcheho luda ſ kraja wuſrubacž. Naſche ſwiate kſchize ſo nětk tam ſ njebeſam ſběhaju, hdžez ſo prjedy Turkow połměſaz hordžesche. Hlaj, Bóh ſo njeje bjes ſwedeženja wostajil. Hlaj, wón je tuſe róžu ſa tebje pložil a czi ju ſkicil, twoje dny rjeñſchicž ſo by ſo cžaſ ſiwiſenja ſradowal. — Hdže ſo twój nan ſa tebje modli? Hdže twoja macž ſ hľuboka ſa tebje ſdychuje? Nana ſu Turkijo ſabili, a macž je ſo do rowa rudžila. — Teju ſbóžnej duschi hlađatej radu na tebje dele a žohnujetej twój dženkiſchi ſlutk a pýſchichodny pucž.“

Mjeležata cžiſhina wobžahowaſche wſchech poſlucharjow, hdž czeſtny ſchědiwz tak rěčeſche. Kóžde wucho bě naſtajene, ſo by kóždžicžke ſlowo ſrošyilo, a nichčo njeſeſche ſedžbu, ſichto ſo ſady nich podawaſche. Šchědiwz pop rěčeſche dale:

„A ty, pýzciwia Marja, knježna rjaneho mjenia! Hlaj, macž naſcheho Sbóžnika tež Marja rěkaſche. Žohnowane budž twoje mjenio, ſohnowana ty a twój dženkiſchi ſlutk. Tež tebi nan dženža njemóže pratiſu na cžoło poſožicž, njemóže rjeñhycž ſ radoſci ſwojich dnjow: „„Khođ božmje! Bóh budž twój ſchit a twoja ſkała!““ Alle cžeſcž twojeho nana klinči po zylhym kraju a jeho ſohnowanje wotpoczuje nad twojej hlowu. Luba macž pločo klecži porno tebi ſ twojimaj ſotromaj, a wſchitzu proſcha Boha jara wo ſbože ſa tebje —“

„Turkojo! Turkojo! Jeſuš Marja! Turkojo!“ ſo ſ zylej ſchiju ſakſhikny. Žena holza, kotař pýſched durjemi ſtejo pýſchihlađowaſche, bě ſo wohladnywſchi kſchipjatich Turkow wuhlađala, kíž ſafkoč na wěrowanskich cžerjachu. —

Hdž je ſprózny muž pod wonjathym kerežkom wuſnył a woſuežo pýtnje, tak na — njeho jědojth had dloni wýſche woblicža ſyčzi a chze jeho ſ morjathym žahadłom ſuſhycž: dha ſo ſastróžený hibnycž njemóže. — Tež tak w kapale wſchitkim ſmjerzne ſtróželých ſtaſajichu a ſ kóždeho ſtaſow wucžekh frej a ſ wutrobje dyri. Štaſerjow nohi teptachu bliſko: cžeknycž ſo njeſaſche. Zich woſo ſkapashe njeſbože, zich teſaki kapachu ſ krovu hizom ſarubañych Grichow. Woni běchu na Turkow podobni Egipceženjo, kotsiž běchu na Lóžach pýſchichli, ſo bych u w Grichisſej pýſchimórfke bydliſhča ſwutupjeli, starých ſlónzowali a mložych, woſebje žónſke, ſnaļojili na wili na pýſchedań. Dokelž bě jich morjo ſ boka wjetſcheje horž pýſchinjeſlo, njebe jich prjedy nicžeje woſo pýtlo. Duž běchu hizom w mějtu ſakħadželi, a něſhto bě ſo jich do kapalki won pýſchecžilo.

Rubajo kóžachu ſo ſ woltarjej. Žónſke tſchepjetachu kaž tujawki pýſched paſorathym kraholzami. Mloženſow nože ſu dolhe a wótre, ale njeſcheczelow teſaki ſu dlějſche a hórsche. Arist, jenički ſ mječom, jón wutorhnywſchi ſo kſchipjio pýſched Marju ſtupi a chyſche ſo lawſzy do ſmjerze wobaracž. Alle jemu ſa kribjetom jedyn popej hlowu roſſchežepi, ſo ſo wón ſtyknhywſchi ružy morw na Marju wali a ju, tež padazu, pýſchiky, hacž ſo ſ njeho

tač kraj na nju liješche. Wona na khwilku myšlow sby. — Potom kaž s jažniščej hlowu w krvě ležo wocžini a wuhlada Ursta na semi ležazeho, krwaweho a blědeho, wupschestrjewski ruzi, a so čhysche jemu runje jedyn žurowy žusnik hlowu wotčecž.

Styssi dawaju móz a wótrische myšle. Marja kaž lastoččka mordarjej pod nosy padnýwschi sawola: „Kneže, wostaj jemu živjenje! Dopomá ſo na Boha! Wsmi naju! Čiň ſ namaj, ſhtož chzesch! Božedla, mužo, njeſkonzuj jeho!“ A jeho ſu ruku popadnýwschi hladasche na njeho kaž rjany runjež blědy jandžel. A žurownik staji ſwoj hněv.

Wérowanſke pschewodžerki wſchě ſwjasane ležachu a ſkónzowaní pschewodžerjo walachu ſo we krwawych lužach. Urſt bě najdlěje ſtał. Kaž ſapaty law běſche woſolo ſo rubal a ſarubał tſjoch. Ale hdyž ſo jemu mječový brjeň ſlama, bu tač ſi buſchkwójym džerželom psches hlowu moržnjeny, ſo bě ſo roſſchérſhi ſtawu pschewalil. Duž tež Urſtej a Marji, na poł morwymaj, ruzy na kribjet ſwjasachu. Egipcežanski wýſchſhi pač pschipódla herjekasche: „Čakaj, ty ſmjerdžath pſo! Tſjoch ſh mi ſabil. Žitý dyrbisč wostacž, ale ja čhu cze drěcz, ſo smějesh wjazy mutračž hacž dwazyczi ſmjerčow.“ —

Schlyſch! — Ha! — Schlyſch! — Wonkach ſo tſela! — Schlyſch! — Wokoli Grichoj ſečtu ſwojim na pomož pschischli. S tým roſcžesche ſwjasanym nadžija, a to cžim bôle, hdyž ſastróženi Egipceženjo na rubanje ſwuskachu kaž ſkažene pſy na kužanje.

Šwjasani wostachu ſami. Ale ſastróženi njemyſlachu ſebi, kaž bychu ſo ſe ſwiaſtow wudrjeli. Schto jich mjelečaze woblicža prajachu, njemžje najrēžniwſchi jaſyk wurečecž. Kaž ſploſhene jelenizh načezhniwſchi ſchiju a naſtajiwſchi wýſchi ledžbowachu, na cžo mohlo to pschińcž. — Tola Urſt, hiſcheže zylý bludny we hlowje a ſo ſi lohežom na morweho Egipcežana ſepjerawſhi, ſo někak poſydný. A bliſko psched durjemi ſaproſhuy wutſel. Urſt, wot morjateho woſoja trjecheny, na kribjet ſleži na ſwoju ſmjerčblědu, ſi kriju wobpluſkanu a woſlatu njewjestu. Móz tež jeje myšle pschewſa, a wona tam ležesche ſa morwu, jako do blota ſteptana lilijsa.

(Pſchichodnje dale.)

Bože ſastaranje w pschirodže.

(Poſtracžowanje.)

Bože ſastaranje we pschirodže wopokaſuje ſo poła ſwérjatow tež we jich cželnym wuhotowanju a we jich pschirodiſtich ſmyſlnych a duſchazych woſdarjenjach. Bacžon a čzapula matej dolhej nosy, ſo móžetaj we wodže brodžicž, a dolhi kónčojty pýſk ſi wucžehnjenju a naſolenju ſwojeje pýž. Pýſk hužhyž a ſacžki je ſzizoſt a kaž ſi načeranju pschihotowaný. Kubježny ptak ma wótre paſory ſi woſdžerzenju ſwojeho rubjenſta. Pýera ſacžkow a hužhyzow tak kruče pschiležuju, ſo ani ſrepta wodž ſo pschedrečž njemžje. Wone pomaſuja te ſame pilnje ſe ſwojej mléčinu (Lymphenflüssigkeit). Wjelblud ma ſcheroke, moſelate podnohi (pódusche), ſo ſo w puſčiñskim pěſku njeſapaduje. Woſhladaj ſamſyne (Gemſe) ſophyto. S kónzom a ſi kromu teho ſameho ſapschimnje tež najmjeñſhu wukromu (Vorsprung) a ſdžerži ſo. Koſoróžk woſhedaži we ſwojich ſuchich žilach (Sehnen) tajku pružnoſcž (Schnellkraft), ſi jeneje ſkalý na druhu ſkalacž, ſo je psche wſchu měru a wěru. Girafa, kž ſo khlíčez njemžje, namaka ſwoju pýžu wýſche ſo. Mrowjak (Ameisenbär) wupschestrje ſwoj ſlepjath jaſyk do mječwjazeho mrjowisčča. Huſcze poſkrytý cžehnje jón nuts. Teho žiwy ſuš pak na měſče pschestanje, žiwy byč. Ptak ma tač wótre widženje, ſo ſi khetreje wýſkofeče najmjeñſhu kuntworicžku widži, kž jemu ſi žiwenju ſluži. Kóžde ſwérjo ma ſwoju brón ſi ſafitowanju

a woſaranju, abo woſhedaži woſebnoſcže, ſo móže ſo strachosćow paſcž, ſchlobne wěžy wot ſo wotwobrocžicž, a ſhtož jemu derje ežini, namakacž. Woſ ma rohi, ſón ſophyto, rubježne ſwérjo ſubý a paſory. Tež ſklabsche ſwérjata ſi džela njejſu njewobronjene; jěž ma ſaſatu draſtu, do kotrejež móže ſo ſafulicž; wěſte hužanžy maja ſafitowazy kožuſch; hdyž ſo jich dótknjem, ſkula ſo hromadu a padnu do traw; ſtraſhne je, ſo prozeſtionskeje hužanžy dótknycž; pežola ma ſwoje žahadlo; druhe ſwérjata maja klesčezaki, ſchcžipalžy, palete krepki ſi ſafitanju. Holbij ſtowicžel žane brónje ſpožčil neje, ſa to pač pscherchch lět, jatſjobej abo kraholzej (Habicht) cželnye. Lěžny hafut (žlónka, Waldſchnepe) lehnje ſo pschi najmjeñſhim ſchrótowanju plonje do mocha. Šněžiza je w ſečze ſemjobruna a lědy wot ſemje ſi roſdželenju, w ſymje běla. Šlabe, bjespomožne ſwérjatka maja wótre ſhyschenja, ſo móža ſi cžažom cželnye. Žaba wužlyſchi cžichi ſtup w trawje, ſkocži hnydom we woſluku do hata. Hýžom ſi daloka wucžuje ſwérjatow wótry nuch jim hrožazh ſtrach. Tač wucžuju na psch. alpoſſke ſtuwy ſo pschitulowazeho mjeđzwiedža; wone ruja, tſchaſu ſi rječzaſami a cžinja paſtvrja na ſtrach ſedžbliweho. Škalne koſy a bobry poſtajuja pschedstraže. Šaſlineži huſidbanje, cžeknu. Kurh ſydaſa ſo w nožy na ſchtomy, hdyž do hródze njemóža. Wone ſame njewjedža cžeho dla. Štowicžel pač neje jim tutón nahon poſarmo daſ. Tač maja psched liſchku mér. Kóžde ſwérjo wě we běženju ſi druhim hnydom jeho najſlabczi, najlóžo ſranjomny boſ abo tón džel namakacž, kž móže jemu najbóle ſchfodžicž, pyta pač tež ſi dobom tón džel ſwojeho cžela najbóle woſarnowacž a ſafitowacž, kž je najlóžo ſi woſhckodženju.

(Pſchichodnje dale.)

Wſhelake ſi bliſka a ſ daloka.

— Schtmórk 13. oktobra dopołdnja w 10 hodž. ſměje ſherbska predařska konferenza ſwoju naſymisku ſhromadžiſnu we winowej kieži w Budyschinje. Konferenza ma wo ważnych wězach jednač. 1/12 hodž. budże potom ſhromadžiſna knihowneho towarzſta, w kotrejž ſo ſlicžbowanie pschedpoſoži.

— W ſańdž. tydženju běſche hlowna ſhromadžiſna evangelskeho ſwiaſka w Draždžanach. ſhromadžiſna běſche derje wophtana. Knies konsistorialny präsidenta ſi Zahn ſo ſjawnje ſi prázowanjam evangelskeho ſwiaſka wuſna. Tež Knies měščzanosta evangelski ſwiaſk do Draždžanskich murjow witasche.

— Sańdženj tydženj džechu pschezo ſaſo psches Šaſku naſtróžaze powjescze wo ſhoriſenju krala Zurja. Poſledne dny pschihadžachu ſaſo ſměrowaze powjescze, ſo ſo ſaſo poſeſchuje. Naſch lud ſi wutrobnej proſtwwi ſi njehježam hlaſa. Bóh luby Knies chył lubowanemu kraje ſaſo ſtrawoſcž ſpožežicž.

— Šwiedženj Michała mějeſche ſo Gustav-Adolfſſki ſwiedženj w Czornym Scholmzu. Šwiedženj běſche jara derje wophtany. Boži dom běſche najrjeñſho wupyscheny. Šerbski ſwiedženjſki predař, knies duchowny Scholta ſi Wulkeho Parzowa, wutrobu ſahori ſa naſchu evangelsku wěru a luboſcž ſi bratram w roſpróſhenju. Na němſkim ſemſchenju woſpoloži knies wýſchſhi ſarař Dahlmann ſi Ruhlanda mózne ſwědženje ſa ſlutk Gustav-Adolfſſeho towarzſta. Kollektu wunjež 63 hr. Po ſemſchenju mějeſche ſo ſwiedženjſka ſhromadžiſna, w kotrejž hnijaze woſraſh ſi Ameriki poſa němſki knies ſwiedženjſki predař, kotrejž běſche dolhe lěta ſarař w Amerizy. Knies ſuperintendenta Kuring roſprawjeſche wo twarje evangelskeje kapalki w Kuluwie. Se ſwojeho naſhonjenja a wo evangelskim hibanju powjedachu k. duchownaj Boedrich a Unger. Rjenje poſadžených ſwiedženj je wěſče wjele pschecželow dobył ſa naſch ważny ſlutk Gustav-Adolfſſeho towarzſta.